Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101161

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караман Микола Віталійович

2. Karaman Mykola

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-05-2021

Спеціальність за освітою: 081 "Право"

Місце роботи здобувача: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.027

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.07.61

Тема дисертації:

1. Ритуали в правовій сфері: загальнотеоретичне та порівняльно-правове дослідження

2. Rituals in the legal sphere: general theoretical and comparative legal research.

Реферат/анотація:

1. Караман М.В. Ритуали в правовій сфері: загальнотеоретичне та порівняльно-правове дослідження. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» - Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021.

Дисертація є першим у науці загальної теорії права спеціальним цілісним загальнотеоретичним та порівняльно-правовим дослідженням проблеми ритуалів в правовій сфері. У роботі представлено низку авторських понять, концепцій, ідей та висновків, які характеризуються науковою новизною. У науковому дослідженні здійснено комплексний аналіз ритуалів в правовій сфері, опрацьовано антропологічну, соціологічну, психологічну, культурологічну, етологічну концепції ритуалу, висвітлено його роль в різних етапах історії людства, визначено сутність ритуалу та його місце серед інших норм соціального та правового регулювання. Виявлено основні лексеми поняття «ритуал», охарактеризовано теоретичні засади поняття та сутності ритуалу з точки зору ряду гуманітарних наук, на основі чого зроблено висновки щодо поняття ритуалу та його сутності в правовій сфері. Особливу увагу приділено концепту ритуалів-переходу, що був запропонований французьким антропологом А. Ван Геннепом, досліджено їх три окремі стадії: відділення, перехід і включення. Припускається, що оскільки ритуал транслює морально-етичні уявлення суспільства, то це дає можливість припустити, що ритуал є способом трансляції морально-етичних цінностей та передачі їх нащадкам. Розглянуто наукові уявлення про історію розвитку та соціальні передумови необхідності соціально-правового регулювання, досліджено економічну дилему ув'язненого. Робиться висновок, про те, що крихітне суспільство двох ув'язнених з даної дилеми можна було б покращити, якщо кожен з них міг би надійно покластися на іншого, а закономірності дилеми ув'язненого, також існують у більших масштабах: право визначається як форма соціального контролю, що виправдана, як необхідна чи бажана для вирішення соціальних конфліктів та досягнення загального блага. Обґрунтована роль ритуалу в залученні індивіда до соціальної пам'яті, виділено його дискурсивну та діалогічну функції. Робиться висновок про те, що ритуали збігаються з ритмами історичних подій і за допомогою цього зміни відображаються у свідомості. Досліджено загальносоціальну сутність ритуалів. Робиться висновок про те, що своїм корінням ритуал сягає в глибоке минуле. Спочатку в його основу були закладені ритми природи, а сам ритуал повинен був пристосувати ритм людської діяльності до ритму космосу. Підкреслюється, що в силу початкового сприйняття світу як хаосу, ритуали впорядковували світ, давали інструмент пояснення його особливостей та впливу на нього. Впорядковуючи навколишній світ, людина впорядковувала і власний внутрішній простір. За допомогою ритуалу людина могла не тільки осягати містичний досвід, а й відчувати себе впевнено, укорінено і бути одним цілим з природою. Вказується, що найдавніша і глибинна сутність ритуалу - символічний перехід між різними формами космічного і соціального буття (живе - неживе, людське - нелюдське, природне - соціальне тощо). Досліджуються історичні та культурні особливості, які здійснювали вплив на формування української правової культури. Виокремлюються способи виявлення й закріплення в народній пам'яті ритуальних норм та норм звичаєвого права загалом, а саме: ритуали-символи — у формі чину, дії, формули та приказки — у словесній формі. Судові формули та народні приказки, як і ритуали-символи, мали неоднакове значення в українському звичаєвому праві, та обидві форми однаково сприяли закріпленню звичаєвого права в народній пам'яті і надавали його нормам силу чинного закону, живого й рухливого. У дисертації сформульовані й інші теоретично обґрунтовані висновки та положення щодо місця та ролі ритуалів в правовій сфері з загальнотеоретичної та порівняльно-правової точок зору. Ключові слова: плюралістична теорія джерел права, соціальний контроль, ритуали в правовій сфері, правові ритуали, легітимація, правова сфера, ритуальна діяльність, традиції, звичаєве право.

2. Karaman M.V. Rituals in the legal sphere: general theoretical and comparative legal research. - Qualification scientific work, manuscript copyright. Thesis for a Ph.D. degree in specialty 081 – Law. - National University "Odesa Law Academy", Odesa, 2021. The dissertation is the first in the science of general theory of law special holistic general theoretical and comparative legal research of the problem of rituals in the legal sphere. The paper presents a number of author 's concepts, ideas and conclusions, which are characterized by scientific novelty. The research provides a comprehensive analysis of rituals in the legal field, developed anthropological, sociological, psychological, cultural, ethological concepts of ritual, highlights its role in various stages of human history, defines the essence of ritual and its place among other norms of social and legal regulation. The basic tokens of the concept "ritual" are revealed, the theoretical bases of the concept and essence of ritual from the point of view of a number of humanities are characterized, on the basis of which conclusions concerning the concept of ritual and its

essence in legal sphere are made. Particular attention is paid to the concept of rituals-transition, which was proposed by the French anthropologist A. Van Gennep, studied their three separate stages: separation, transition and inclusion. It is assumed that since the ritual broadcasts the moral and ethical ideas of society, it suggests that the ritual is a way of transmitting moral and ethical values □□and passing them on to posterity. The scientific ideas about the history of development and social preconditions of the necessity of social and legal regulation are considered, the economic dilemma of the prisoner is investigated. It is concluded that the tiny society of two prisoners with this dilemma could be improved if each of them could rely reliably on the other, and the patterns of the prisoner's dilemma also exist on a larger scale: law is defined as a form of social control that is justified as necessary or desirable to resolve social conflicts and achieve the common good. The role of ritual in involving an individual in social memory is substantiated, its discursive and dialogical functions are highlighted. It is concluded that the rituals coincide with the rhythms of historical events and through this changes are reflected in the mind. The general social essence of rituals is investigated. It is concluded that the roots of the ritual go back to the deep past. Initially, it was based on the rhythms of nature, and the ritual itself had to adapt the rhythm of human activity to the rhythm of space. It is emphasized that due to the initial perception of the world as chaos, rituals organized the world, gave a tool to explain its features and influence on it. By organizing the world around him, man also organized his own inner space. With the help of ritual, a person could not only comprehend a mystical experience, but also feel confident, rooted and one with nature. It is pointed out that the most ancient and profound essence of the ritual is a symbolic transition between different forms of cosmic and social existence (living - inanimate, human - inhuman, natural - social, etc.). Historical and cultural features that influenced the formation of Ukrainian legal culture are studied. There are ways to identify and consolidate in the national memory of ritual norms and norms of customary law in general, namely: rituals-symbols - in the form of rank, actions, formulas and sayings - in verbal form. Judicial formulas and folk sayings, as well as rituals-symbols, had different meanings in Ukrainian customary law, and both forms equally contributed to the consolidation of customary law in the people's memory and gave its norms the force of the current law, living and moving. The dissertation also formulates other theoretically substantiated conclusions and provisions regarding the place and role of rituals in the legal sphere from the general theoretical and comparative legal points of view. Key words: pluralistic theory of sources of law, social control, rituals in the legal sphere, legal rituals, legitimation, legal sphere, ritual activity, traditions, customary law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудченко Валентина Віталіївна

2. Dudchenko Valentyna

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусарєв Станіслав Дмитрович

2. Gusarev Stanislav

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутирін Євген Олександрович

2. Butyrin Evgen

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рязанов Михайло Юрійович

2. Ryazanov Mikhaylo

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цуркан-Сайфуліна Юлія Василівна

2. Tsurkan-Sayfulina Julia

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, 12.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Крижановський Анатолій Федорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Крижановський Анатолій Федорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.